

PAPER DETAILS

TITLE: TÜBERKÜLIN DERİ TESTİ PPD VE UYGULANMASI

AUTHORS: Asiye Durmaz AKYOL

PAGES: 93-96

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/836744>

TÜBERKÜLİN DERİ TESTİ (PPD) VE UYGULANMASI

Asiye DURMAZ AKYOL*

ÖZET

Tüberkülin deri testi tüberkülozlu bireylerin saptanmasında kullanılır. Üçüncü Dünya ülkelerinde tüberküloz yaygın olduğundan, pek çok insan BCG aşısı ile rutin olarak aşılanmaktadır. Bu nedenle tüberkülin deri testi önem kazanmaktadır.

GİRİŞ

Tüberkülin (PPD), tüberküloz basilinin proteinlerinden elde edilen renksiz, berrak bir solüsyondur. Aşı değildir. Pufield Protein Dertvatıye (Yabancı maddelerden arındırılmış protein) kelimelerinin baş harflerinden ismini alır (1.2.3.4.5,6.7).

PPD ışığa ve ısıya hassastır. Uygun koşullarda saklandığı takdirde 10 ay süre ile kullanılabilir. Kesinlikle buzdolabın buzluğuna kanmaz. İçinde tortu bulunan. sanmtrak renk almış tüberkülini solüsyonları kullanılmaz (1. 5, 6. 7).

Dünya Sağlık Örgütü Standardizasyon Komitesi 1/100 mgr. standart ham tüberkülinin bir ünite tüberkülin (1 Tb) olarak kabul etmiştir (1, 5, 7) .

* E.Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu İç Hastalıkları Hemşireliği ABD (Ar. Gör.)

TÜBERKÜLİN TESTİ HANGİ AMAÇLA KULLANILIR?

Tüberkülin teslini kullanma amaçları şunlardır (1. 5. 7):

1. Klinikte. tüberküloz hastalığının teşhisinde.
2. Toplumla tüberküloza yakalanma riski yüksek grupların tanımlanmasında.
3. Tüberküloz mikrobunu alanlarda ila la korunmaya alınması gerekenleri ayırmada ve enfeksiyon kaynağı bulmada.
4. BCG aşılarının etkinliği olarak kontrolünde. aşıların tutup tutmadığının kontrolü ve aşılanmış kimselerde aşıların tekrarlanması gerekip gerekmediğine karar vermede.
5. Tüberküloz hastalığının görülme oranlarını belirlemek için yapılan çalışmalarda kullanılır

TÜBERKÜLİN TESTİNİN UYGULAMA TEKNİKİ

Tüberkülin testi uygulanırken aşağıda belirtilen özellikler doğrultusunda yapılmalıdır. Bu testin güvenilirliğini arttıracaktır. Bu özellikler şunlardır: (1. 5. 7).

1. Tüberkülin testi özel bir enjektörle, sol ön kolun 2/3 üst ve dış kısmına deri içine yapılır. Ön kolun iç yüzüne uygulayan ülkelerde vardır.
2. Tüberkülin şişesi buzdolabından çıkarıldıktan sonra çalkalanmalıdır. daha sonra anti septik solüsyonla temizlenmelidir.
3. Enjektöre tüberkülin solüsyon çekilirken. şişeye hava verilmez.
4. Tüberkülin uygulanacak bölge herhangi bir antiseptik solüsyonla silinmez.
5. Test dozu 0.1 cc olduğundan enjektöre daha fazla sıvı çekilip bekletilmemelidir.
6. Şişe tekrar buzdolabında saklanmalıdır.

TÜBERKÜLİN REAKSİYONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tüberkülin geç tip tüberküloz alleijisini göstern ye yarayan bir antijen olup tüberküloz basilinden elde edilen bir proteindir (1). Tüberkülin testi deri i ine 0.1 c yapıldığında yaklaşık 10-15 dakikada kaybolmaktadır. Bu kabarcığın olmaması enjeksiyonun deri altına yapıldığını gösterir. Enjeksiyon yerinde 48-72 saa sonra kırmızılk. şişlik ve sertlik (endürasyon) meydana gelir. Bu eridürasyonun çapı şeffaf bir cetvel ile milimetrik olarak ölçülür. Tüberkülin reaksiyonunun değerlendirirken eritem değil. sertliğin apı ölçülmelidir. Test yerinde gelişen bül. vezikül ve benzeri reak iyonlar önemli değildir. pomayı kullanılmamalıdır. Endürasyonun çapı aşısız bir kişide 10 mm ve daha yüksek. aşılı bir kimsede ise 6 mm veya daha yüksek bulunursa buna TÜBERKÜLİN MÜSBET. yukarıda belirtilenlerden daha dü ük bulunursa TÜBERKÜLİN MENFİ denir. Aşı ızlarda 10 mm ve üzeri MÜSBET. 5-9 mm. Eridürasyon ŞÜPHELİ. 4 mm ve aşağısı MENİ' i kabul edilir. Endürasyon çapı 5-9 mm olanlara. i ay sonra tüberkülin testi yenil nmeli imkanı yoksa BCG aşısı yapılmalıdır (4. 5. 7).

Tüberkülin reaksiyonu 6 rnrn'lik bir arlı gö terir. Ön eğin 0 mm iken 6 mm. 4 mm iken 10 mm olursa ve bu değ i iklik son aylarda meydana gelmi se kişi yine enfekte olmu demektir. Aynı şekilde açık ve aktif tüberkülozlu kişilerin yakınlarında 5 mrn'lık mü betlik ketrioproflaksiyi gerekli kılar (7).

TÜBERKÜLİN REAKSİYONUNUN ŞİDDETİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Tüberkülin reaksiyonunun şiddetini etkileyen faktör şunlardır: 11, 5, 7).

1. Milier tüberküloz, tüberküloz menenjit ve tüberküloz plörezi gibi akut tip tüberküloz hastalıklarında tüberkülin reaksiyon şiddeti daha zayıftır.

2. İleri derecede zayıflık, beslenme yetersizliği özellikle hipoproteinemi, yüksek ateş durumlarında tüberküline cevap azalır.

3. Sarkoidoz. diabeles rnellitus hastalıklarında menflleçir.

4. Lenfatik sistemin kanserlerinde ve genelorgan tümörlerinde tüberkülin testi negatif olur.

5. Hemodializ hastalarında ve miksödemli olanlarda tüberkulin reaksiyonu zayıflar.

6.Kronik cilt hastalığı. egzerna gibi cilt hastalığı olanlarda aşırı reaksiyonlar görülebilir.

SUMMARY

TUBERCULIN SKIN TESTING AND ADMINISTERING

The tuberculn skin test is used to ideriflty persons Infectedwlth the TB orgaruzrn-In Third World countries where TB is comman many people are routinely immunized against TB with vaccine. for this reason, tuberculin skin is very important.

KAYNAKLAR

- 1.Btlgıç İhsan. Oğğüs Hastalıkları. Ege Üniversitesi Tıp Faktültest Yayınları. No. I 34. Ege Üniversitesi Matbaası. Bornova-izmir. 1989. ss: 70-90.
- 2.Boutotte Janice, "TB The Second Time Arouid". ursing 93. May. ss: 42-49.
- 3.Corneli Clare. "Tuberculosis in hospital crnpoyees". AJN April. 484-86. 1988.
- 4.O'Brierı. Lynn. Barlett. Kaliteen. "TB Plus HIV". AJ . May. 1992. ss: 28-32.
- 5.----- S.S.Y.B. Htznrcı İÇi Eğitim Programı Ders Notları. İzmir. 1990.
- 6.Vidinel İlhan. Akciğer Hastalıkları. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları. 0.43. Ege Üniverstt si Matbaası, Bornova-İzmir. 1981. ss: 227.
- 7.Vidinel İlhan. Akciğer Tüberkülozu, Ayın Kitabı. Ege Üniversitesi Tıp Faküll Si Dekarihğı Yayınları No. 59. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayın Bürosu Ofset Atelyesi. Bornova-İzmir. 1988.

